

A Második tanulmányi ciklus (licenciátus) általános szabályai

1. § A Második ciklus céljai

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: Intézet) a második tanulmányi ciklussal közvetlen célként a teológiai ismereteknek a teológiatudomány egy meghatározott területén belüli elmélyítését és kiteljesítését, valamint a hallgatóknak a kutatási módszerekbe történő elméleti és gyakorlati bevezetését tűzi maga elé. A két ciklus szervesen kötődik egymáshoz, ugyanakkor a második ciklus világosan elkülönül az elsőől.

Az első ciklus alapvetés, mely a hallgató számára összképet ad a keresztény misztériumról és a fő teológiai tárgyról. A második ciklus specializáció. Célja a megértésnek és az ezzel összefüggő módszertani kérdések jelentőségének elmélyítése.

2. § Keleti teológiai licenciátus

Az Intézet két specializációs irányban teszi lehetővé a keleti teológiai licenciátus megszerzését: teológiai-patrisztikus, illetve egyháztörténelmi-liturgikus irányban.

3. § Felvételi követelmények

1. A felvételhez az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges:
  - a) a végzett tanulmányok teljeskörű igazolása, a filozófiában és az első teológiai ciklusban, illetve az ötéves filozófiai-teológiai tanulmányok során katolikus fakultáson végzett, vagy más jóváhagyott intézmény hatéves tanulmányi rendjében végzett kurzusok igazolása, az ott szerzett érdemjegyek jegyzékével együtt;
  - b) az antik és modern nyelvek ismeretének hivatalos igazolása, a 4.

pontban foglaltak szerint.

2. Az Intézetnek saját teológiai bakkalaureátussal rendelkező hallgatói a második ciklusra bocsáthatóak.
3. Az Intézet a második ciklusra bocsátja azokat a hallgatókat, akik más katolikus fakultásokon szereztek teológiai bakkalaureátust, tudomásul véve az oktatási rend és szempontrendszer esetleges különbségeit.
4. Az Intézet a második ciklus jelöltjeivel szemben az alábbi nyelvi követelményeket támasztja:
  - a) a latin és a liturgikus görög nyelvnek megfelelő igazolással, vagy az Intézetnél lehető vizsgával bizonyított ismerete. (Ez a tanulmányokról szóló igazolásban is szerepelhet.)
  - b) egy modern (európai) nyelvből államilag elismert középfokú „C típusú” nyelvvizsga.

4. § A második ciklus időtartama

1. A második ciklus időtartama két év, mely minimum négy, a beiratkozástól számított maximum nyolc félév alatt teljesíthető.
2. A jelölt a kétéves ciklust az első szemeszter elején kezdheti meg. A licenciához szükséges összes tanulmányi kötelezettségének teljesítését vállalnia kell (időtartam, szemeszterek és kreditek száma stb.).

5. § A kurzusok

1. A kurzusok és a szemináriumok teljesítésének alapegysége a „kredit”, amely Intézetünkben egy szemeszter heti egy óra oktatási egységnek felel meg. A licenciátusi fokozathoz 48 kredit teljesítése szükséges: 40 kredit szerezhető a kurzusokért és a szemináriumokért, 4 kredit a záróvizsgáért, 4 kredit pedig a licenciátusi szakdolgozatért.
2. Az Intézet a licenciátus megszerzéséhez közös (kötelező) és választható (opcionális) kurzusokat ír elő. Ezeket az alábbi rend szerint kell felvenni: 16 kreditet szükséges felvenni a közös (kötelező) kurzusokból, és ugyancsak 16 kreditet a választható (opcionális) kurzusok közül. – A licencia valamennyi kurzusa 2 kredit értékű, hacsak másként nincs jelezve. Amikor adott az első ciklus kurzusaiból történő választás le-

- hetősége, ezek is 2 kredittel számolandóak el.
3. A közös kurzusokat a hallgatók évente veszik fel a tanrendi megjelölés szerint. Ezek a kurzusok a keleti teológia szempontjairól és központi kérdéseiről szólnak. A licencia két specializációs irányában azonban (a teológiai-patrisztikus és az egyháztörténelmi-liturgikus specializáció) a kurzusokkal kapcsolatban bizonyos további megkötések lehetségesek. A megkötések célja minden esetben az, hogy – bizonyos találkozási pontok és szintézisek bemutatása révén – megkönnyítsék az egyes licenciátusi specializációknak a különböző teológiai tárgyak keretén belül történő elhelyezését.
  4. A hallgatók a szabadon választható (opcionális) kurzusokból saját maguk választanak, amihez a licencia minden specializációs iránya kapcsán megfelelő javaslatokat kapnak. A kreditek teljesítésére a másik specializációs irány számára meghirdetett kurzusokból is választhatnak. A főállású tanárok évenként különböző kurzusokat hirdetnek. A meghívott és megbízott tanárokat évente kéri fel olyan, szakterületüknek megfelelő kurzusok megtartására, melyek kiegészíthetik a kétéves oktatási rendet.
  5. Az Intézet megköveteli hallgatóitól, hogy legalább egy szemeszteren keresztül egy keleti nyelvet is tanuljanak, mely a licenciátusi diploma kritériumfeltétele.
  6. Az első három szemeszterben a jelölteknek mindig legalább négy kurzust és egy szemináriumot fel kell venniük. A kétéves tanrend negyedik szemeszterében elegendő lehet két kurzus felvétele (a hozzá kötődő vizsgákkal). A tanulmányi követelmények teljesítésének időtartama a specializációban nem lehet rövidebb, mint négy szemeszter.

6. § A szemináriumok

1. A második ciklus kétéves programja alatt a hallgatónak az előzetesen meghirdetett licencia-irányokból egy szemináriumot (teológiai, patrisztikus, egyháztörténelmi, liturgikus) kell választania, és végig ezt kell látogatni.
2. Ennek első szemesztere az „első szeminárium” (2 kredit). Ezt a kétéves oktatási rend első szemeszterében kell felvenni. Ennek a szemeszternek a végén szemináriumi dolgozatot kötelező benyújtani. A szemi-

- nárium vezetője a részvételt és a dolgozatot egyetlen érdemjegyen értékeli.
3. Az erre épülő további szemináriumok – a „szakszeminárium” – (2-2-2 kredit) a licenciátusi szakdolgozat kidolgozására készítene fel, és az első év második szemeszterében kezdődnek, s a szeminárium vezetője által jelzett módon a második év végéig folytatódnak.
  4. A szemináriumi foglalkozások és kurzusok látogatása kötelező. Három hiányzás a szemináriumot érvényteleníti.
  5. A szemináriumok felvétele az Intézet Tanulmányi Osztályán történik.

7. § A kurzusok és a szemináriumok oktatási nyelve

1. A közös kurzusok oktatási nyelve rendszerint a magyar nyelv.
2. A többi kurzuson az oktatás idegen nyelven is folyhat.

8. § A licenciátusi szakdolgozat

1. A licenciátusi szakdolgozatot a „szakszeminárium” keretében kell kidolgozni. Ez a második ciklus eredményességének elsődleges mutatója.
2. A licenciátusi szakdolgozatnak nem feltétlenül kell saját, új eredménynyel hozzájárulnia a teológiai kutatáshoz. Bizonyítania kell azonban, hogy a hallgató képes egy keleti teológiai témát feldolgozni, ismeri a helyes módszertant és a vonatkozó szakirodalmat, elsajátította a kritikai olvasás gyakorlatát, képes magát szabatosan és következetesen kifejezni. A licenciátusi szakdolgozat ezenfelül a tudományos kutatásra való valódi képességet is bizonyítja, különösen a munka módszertana (a módszer megértése, az alkalmazásában mutatott következetesség, a precíz fogalmazás) szempontjából.
3. A licenciátusi szakdolgozatot azon tanár irányítása alatt kell kidolgozni, aki a „szakszemináriumot” vezette.
4. A licenciátusi szakdolgozat szövegének legalább 50 oldal terjedelműnek kell lennie, a lábjegyzetek és az irodalomjegyzék nélkül. A munkának eszerint egy színvonalas tudományos folyóiratcikk terjedelmével kell rendelkeznie.

5. A jelöltnek a licenciátusi szakdolgozathoz két bekötött példányt kell benyújtania a Tanulmányi Osztályon: egy példányt a könyvtár, egy példányt pedig a dolgozat konzulense számára.
6. A licenciátusi záróvizsga júniusi dátuma miatt a licenciátusi szakdolgozatot május 15-ig bezárólag kell benyújtani.

9. § Vizsgák

1. Minden kurzust a hozzá kötődő vizsga követ. A vizsga formáját a tanár határozza meg.
2. Elégtelen eredmény esetén a vizsga csak egy alkalommal ismételhető meg. Amennyiben az ismétlés eredménytelen, a hallgató másik kurzust vehet fel, s vizsgázhat belőle.

10. § Licenciátusi záróvizsga

1. A záróvizsgán a hallgatónak bizonyítania kell, hogy elsajátította az adott specializációs iránynak megfelelő, megbízható tudományos képzettséget (vö. Sapiientia Christiana; Ordinationes 53. cikkely). Csak az jelentkezhetsz a záróvizsgára, aki letette a második ciklus összes vizsgáját, s elnyerte a licenciátusi szakdolgozat jóváhagyását.
2. A második ciklus záróvizsgával végződik, amely írásbeli és szóbeli részből áll.
  - a) Az írásbeli záróvizsgára a hallgatónak minimum 2 óra áll rendelkezésre. A szakdolgozatot vezető tanár 2 témát jelöl ki. Az írásbeli vizsga napján a rektor az egyiket kijelöli a hallgató számára.
  - b) A szóbeli záróvizsgára a specializációknak megfelelően 15 téma kerül kijelölésre (a 18 engedélyezettből), melyeket legalább egy hónappal a vizsga előtt ismertetnek a hallgatókkal. A záróvizsgára történő felkészülés a jelöltnek alkalmat nyújt arra, hogy összegző teológiai látásmódot alakítson ki, ezzel bizonyítva az oktatásra való alkalmasságát is.
3. A szóbeli záróvizsga témáit a specializáció tanárai jelölik ki, a PIO dékánjának vagy rektorának jóváhagyásával, s ezeket egy hónappal a vizsga előtt adják meg a jelölteknek.

4. A szóbeli záróvizsga 45 percig tart, minimálisan három tanár közreműködésével. (Gyakorlatilag három tanár kérdez 10-10 percig, ill. a Témavezető-kérdező 15 percig. Külön kérdező esetén vagy a Dogmatikával vagy a Történelemmel kapcsolatos kérdezővel oszlik meg az idő 7+8 perc arányban.)
5. A záróvizsga júniusban tehető le, melyre május 15-ig kell írásban jelentkezni.

11. § A vizsgák összesített értékelése

1. A licenciátusi fokozat végső minősítése az öt következő érdemjegy átlaga: a licenciátusi szakdolgozaté, a szóbeli záróvizsgáé, az írásbeli záróvizsgáé, a többi vizsga átlagáé és a bakkalaureátus végső érdemjegyé.
2. A licenciátusi diploma összesített minősítése lehet: summa cum laude (4,6-5,0), magna cum laude (3,6-4,5), cum laude (2,6-3,5), rite (2,0-2,5).